Doğan Kardeş

Günçer KABAKÇIOĞLU

Sayı 338

KÖYDE SABAH KAHVALTISI

Krş. 15

— XXIII —

«Biraz iyileşince, kendi kendine içersin; ben şimdi biraz ayaklarımı yıkayım» dedi.
Ayaklarına da biraz Hindistan cevizi suyundan döktü ve azıcık ferahladı. Suyu avucuyla alıyor, yaralı ayaklarına akıtıyordu. Mâsa, dizlerinin üzerine dayanarak biraz uzandı ve dinlendi. Susuzluğunu gidermişti, ayakları da biraz serinledi. Hiç bir şey düşünmüyor, hiç bir şey kurmuyordu. Sadece, sırt üstü yatmış, gözleri aralık, derin derin içini çekiyordu.
Gözlerini tekrar açtığı zaman, gölgeler uzamıştı. Demek artık akşam oluyordu. Kuşunu bıraktığı yere dönüp baktı. O da iyileşmişti. Sanki karşısında biri varmış gibi : «Bak, dedi, nasıl kuşum kendi kendine içmeye başladı ?»
Mâsa, ayağa kalktı. Ayakları artık acımıyordu. Kuşa doğru yürüdü, parmağını uzattı, kuş da,

sanki öğretmişler gibi, hemen uçup onun parmağına kondu.
— Artık gitmeliyiz küçük orman kuşum. Seni tekrar kafesine koyup yürümeye başlayacağım !»
Güneş, hâlâ parlıyordu ama, artık tam tepede olmadığı için kızıştırmıyordu. Yerler de biraz serinlemişti galiba, çünkü Mâsa, pek kolay yürüyordu. O yeşil yol, gölden şimaldeki dağlara doğru uzanıyordu. Dağlar şimdi mavi bir sise bürünmüştü.
— Nehir! Bir nehir görüyorum! Hem de bizimki! İşte onun arkasında da bizim köy!»
Mâsa, tanıdığı yerleri görünce, sevincinden işte böyle bağırmıştı.
Nehir, geniş değildi ama, yüzülebilirdi. Mâsa, kuş kafesini suya daldırdı. Onun da biraz su içinde banyo yapmak hakkıydı. Kendi de hemen suya dalıp hiç kıpırdamadan bir müddet durdu. Harekete geçtiği zaman, kuşunun da yüzmekte olduğunu gördü.
Mâsa, sahile çıkıp bir aşağı bir yukarı koşarak sözde dans ediyor, böylelikle vücudünü kurutmaya çalışıyordu. O sırada suyun içinden bir şey kımıldadı, Mâsa, bir köpek çevikliğiyle koşup yüzerek kaplumbağayı kuyruğundan yakaladı. Yukarı kaldırdı ve kaplumbağanın kısa bacakları havada sallanınca : «Seni şimdi yiyeyim mi, ne dersin ?» diye sordu. Beyaz benekli sarı

kabuktan ses çıkmadı.«Şöyle kabuğunun içinde kızartılırsan pek lezzetli olursun..» Böyle dedikten sonra onu nefretle yere attı.
Çünkü Kızılderililer, onu yemeği uğur saymazlardı.
Mâsa, kaplumbağaya : «Bu uzun yürüyüşten sonra, yolumu kaybetmek hiç işime gelmez» dedi.
Mâsa, artık tanıdığı yerlerde yürüyordu. Bambu'dan yapılan evlerin arasından geçti. Artık kendi evine de yaklaşıyordu.
Güneş batarken, çam ağaçlarının gölgelerini büsbütün uzatıyordu. Yeşiller koyulaşıyor, dağları örten mavi sis, göğün pembeliğinden renk alıyordu.
İşte bu koyu yeşilliğin arkasındaki yer, Mâsa'nın vatanıydı. Evi, toprağı, yurdu, herşeyi oradaydı. Onlara şimdi ne söyliyecekti ? Acaba Sukya ile veya Domuz - Sahibiyle olan maceralarını anlatsa mıydı ? Eğer herşeyi olduğu gibi anlatacak olursa, acaba ihtiyar Dama'nın hikâyesindeki Kızılderili gibi hamağında ölürmüydü ? Sonra hâla da adı yoktu. Gene ona Mâsa diyeceklerdi. Domuzların mağarında bulduğu kuşlardan başka bir şey görmemişti. Halbuki ihtiyar Sukya da ona ad bulmaya söz vermişti. Ee hani ya ? Ah şimdi o bacaksızlar kendisiyle alay edeceklerdi. Bu kadar uzun bir ayrılıktan sonra, eve yine Mâsa olarak dönüşünü, kim bilir nasıl alay konusu

yapacaklardı ? Hele o sıska bacak, şiş karınlı Lal-tan ta kimbilir neler söyliyecekti. Çünkü Mâsa, ava gittiği zaman, neler yapacağına dair masallar uydurmuş, böbürlenmiş durmuştu. Şimdi ruhlara hediye götürmek için domuz ormanına gittiğine inanacaklar mıydı? Kim bilir ?
Palmiyelerle örtülü barakalarda ateş yanmıştı. Mâsa, bambuların aralıklarından evleri görüyordu. Şimdi Miskitolular oturmuş, hikâyeler anlatıyorlardı. Kadınlar da herhalde ya Wa-bul yapıyorlar, yahut ta et kızartıyorlardı. «Adsız da olsam, eve kavuşmak ne tatlı!» diye Mâsa düşüncelere dalmıştı.
Alaca karanlıkta önünden iki kişi geçti. Bunlardan birisi uzun boylu, zayıf bir kadın, öbürü de tombul bir kız çocuktu. Her ikisi de başlarında testiyle su taşıyorlardı. Onun için gayet ağır yürüyorlardı. Onlara yaklaşınca Mâsa : «Akşamlar hayır, kadınlar,» dedi. Her ikisi de dönüp ona dikkatle baktılar. Cevap vermek için dudaklarını araladılar, sonra karşılarındakini tanıyınca, gözleri korkuyla büyüdü. Kız, bir çığlık attı, kadın inledi. Ve taşıdıkları suları dökerek, evlerine doğru koşmaya başladılar.
Mâsa, sanki taşlaşmış gibi olduğu yerde kaldı. Alık alık etrafına bakındı «Bu kadınlara ne olmuş kuzum ?» diye kendi kendine sordu.

— Devam edecek —

KÜÇÜK BİR PUL

Deme küçücük bir pul
Bursa, Konya, İstanbul
Dağlar, denizler onda..
Neler var, neler, onda.
Her yönde, uzak yakın
Dünyayı dolaşırsın..
Uçak, tren, vapurla,
Sıkılmadan, huzurla
Bilgileri öğrenirsin,
Buldukça sevinirsin.
Büyük meşhur adamlar,
Çok güzel manzaralar..
Natürmortler, portreler..
Kral, kraliçeler..
İşte, şu Eva Peron..
Şu Roosvelt, şu Washington.
Şu Volter, şu Atatürk..
Şu Fransız, şu da Türk.
Şu bir Japonya pulu..
Bir Buda kadar ulu.
Pakistan, Endonezya..
Peru, Avusturalya..
Kimi dağdan, dereden,
Şu da gelmiş Kore'den.
Çeşit çeşit ve renk renk..
Hepsi birbirine denk.
Ya şu çift boğalı pul?
Şu Katedral, şu Gondol?
Şu pullar daha eski..
Fakat, kıymeti belki
Hepsinden daha fazla,
Vaktini geçir hazla,
Sen de koleksiyon yap.
Şu İsrael, şu Arap...
Bu sözlerime inan,
Geçer akçadır her an
Bir albüm, bir hazine,
Hem, güzel bir eğlence.
Boş vaktinde sana eş
Olur pulların kardeş!

Atatürk ilkokulu öğretmeni
Tarık ORHAN

★

GECE

Gemilerin ışıkları
Parlar denizlerde
Gemiler geçer köpükler saçar
Aydede vurur heryerde
Parlar tepelerde
Altın gibi
Balıkçılar ışığından balık tutar
Pırıl pırıl fenerleri parlar
Işıkları karanlığı boğar
Rüzgâr eser gemiler gider
Fırtına çıkar
Dalgalar sahile çarpar
Sanki çamaşır yıkar
Adamlar kürek çekerler.

Ahmet BAYKAL

PUL KÖŞESİ

TÜRK PULLARI

Türk pullarını incelerken onları bir kaç bölüme ayırmalıyız :

1 — 1862 - 1921 yılları arasında çıkan, Osmanlı pulları.
2 — 1920 - 1922 yılları arasında çıkan, Anadolu pulları.
3 — 1922 den sonra çıkan Cumhuriyet pulları.

Osmanlı pulları, seyrek bulunan, değerli pullardır. Bazı pulların kalpları da yapılmıştır. Kalp pulların hiç bir değeri yoktur. Bunun için Osmanlı pullarını toplarken acele etmeyiniz. Daha iyisi, onları geriye bırakınız.

Anadolu pullarının da hemen hepsinin kalpları vardır ve bir çoklarını bulmak çok zordur. Onları da en geriye bırakarak, iyice tanıdıktan sonra alınız.

Cumhuriyet devri pulları ilk önce toplayacağınız pullardır. Bu pulları oldukça tamamladıktan sonra, digerlerine geçebilirsiniz. Cumhuriyet pullarının içinde de çok değerli ve zor bulunan birkaç seri vardır : 1935 Kadınlar kongresi hatıra serisi.. 1928 İkinci İzmir Fuarı hatıra serisi. 1923 Birinci Ayyıldız hatıra serisi. 1924 Sulh hatıra serisi.. gibi..

Hatıra pullarını daima bütün seri halinde elde etmeğe çalışınız. Eksik serilerin değeri yoktur.

Cumhuriyet devri pullarımıza giren bir de Hatay pulları vardır. 1936 - 39 yılları arasında bağımsız sayılan Hatay devleti 30/6/939 da ana vatana kavuşuncaya kadar 13 parça pul çıkarmıştır. Bu pulları ufak bir koleksiyon halinde toplamak daha yerindedir.

Görüyorsunuz ki, bir Türk pulları koleksiyonu yapmak için yalnız Cumhuriyet devri pullarını tamamlamak da yeter değildir. Bu işi bitirdikten sonra Osmanlı, Anadolu ve Hatay pullarını da toplayarak, çok zengin bir Türk koleksiyonu meydana getirebilirsiniz.

Önder TÜZCET

★ ★ ★

MASAL:

ÖKSÜZÜN İNEĞİ

Anlatan: Büşürüm Abla

BİR köylü, karısı öldükten sonra oğluna bakamıyacağı için ikinci defa evlenmiş. aldığı kadının Malsena adlı bir kızı varmış. Kadın üvey oğlunu hiç sevmez, babası görmediği zamanlar onu bırpalarmış. Hele adamın ötlek olduğunu, kavgadan son derece çekindiğini görünce küçük Balzuk'a açıkça eziyet etmeğe başlamış. Kocasına, çocuğun işlemediği suçları anlatarak cezа verdiriyor, yemeksiz bırakıyormuş. Böylece zavallı Balzuk haftanın yarısından çoğunu aç geçiriyormuş. Ama babası üzülmesin diye, ses çıkarmazmış. Onlar sofraya otururken biricik ineklerini alıp otlağa götürüyormuş.

Adamın ikinci karısı, üvey oğlu kadar ineği de çekemiyormuş. Kocasına kaç kere,

— Canım, süt vermiyor, bir deri bir kemik bu hayvanı ne diye besliyelim ! Götür şunu kasabaya... diye ısrar etmiş.

Fakat adam bir türlü razı olmuyormuş. Çünkü ölen karısına hayvanı ölünceye kadar bakmağa söz vermiş.

Bir gün açlık Balzuk'un canına yetmiş. İneğin boynuna sarılıp sızlanmağa başlamış :

— İneğim, kıymetli ineğim, ne olur analığımın beni açlıktan öldürmesine engel ol !

İnek, çocuğun suratını koca diliyle yalamış. Sonra insan sesiyle :

— Südümü sağ, karnını doyur; demiş.

Balzuk, küçük bakraca süt sağmağa başlamış. Bir de bakmış ki ineğin südü kreme gibi sarı, yağlıymış ! Bir kısmını içmiş, kalanı bakracın içinde birkaç kere sallamış, süt hemen yağ olmuş.

Balzuk o günden sonra hep öyle beslenmeğe başlamış. Analığı onu evde aç bıraktığı hâlde o günden güne irileşiyor, gürbüzleşiyormuş. Kadın meraklanmış. Bir gün kızına,

— Malsena, ağabeyinle beraber otlağa git; peşini bırakma, akşam eve gelince gördüklerini bir bir bana anlatırsın ! demiş.

Malsena o gün Balzuk'un gölgesi olmuş. Sonunda acıkan çocuk,

— Malsena, annenin beni günlerce aç bıraktığını biliyorsun, demiş. Ona, karnımı nasıl doyurduğumu söyliyecek misin ?

Kız kızarmış.

— Seni öz ağabeyim gibi severim ve acırım. Ama anneme de yalan söyliyemem. Ben karnımı doyururken gözlerimi yumarım.

Eve döndükleri zaman kadın Malsena'yı sorguya çekmiş :

— Söyle, ne gördün; ne yapıyor bu çocuk ?

— Bir şey görmedim anne.

— Öyleyse bunda bir hile, bir büyü var. Yarın yine gideceksin.

O günden sonra Malsena her gün ağabeyisiyle beraber otlağa gitmeğe başlamış. Balzuk çocuğu gezdiriyor, masal, hikâye anlatıyor, eğlendiriyormuş. Malsena yorulunca bir ağacın gölgesine uzanıp gözlerini yumarken çocuk ineği sağıyor, karnını doyuruyormuş. Bazan, bu güzel südü küçük kardeşine de ikram ediyormuş. Kızın da yüzüne renk gelmiş.

Birkaç yıl sonra babaları ölmüş. Dul kadın, Balzuk'u karşısına almış :

— Babandan bu ev, bostan, inek ve bir de otlak kaldı; demiş. İnek anandan kaldığı için onu sen alacaksın. İneğe bir otlak lâzım tabiî. O da senin olsun. Kalan bizimdir.

Kadın dayalı döşeli eve yerleşmiş. Balzuk ineğini alıp otlağa gitmiş. Akşam olunca dönecek evi olmadığını hatırlamış. İneğin boynuna sarılmış :

— İneğim, güzel ineğim, ne olur beni sokakta bırakma!.. diye yalvarmış.

İnek çocuğun gözyaşlarını koca diliyle silmiş, onu bir kayanın içine oyulmuş bir mağaraya götürmüş. Balzuk oraya yerleşmiş. Artık büyüdüğü için köye, çiftliklere çalışmağa gidiyormuş. Ama üvey kardeşi, Balzuk'un ineğinin südünü içmeyince yavaş yavaş eskisi gibi sıskalaşmış. Tam o sıralar bir kıtlık yılı olmuş. Yağmur görmeyen toprak mahsul vermemiş. Bütün bölge aç kalmış. Zenginler, çok para vererek yiyeceklerini uzaktan getirtiyorlar, fakirler hastalıktan kırılıyorlarmış.

İşte o zaman Balzuk ineğiyle yardıma yetişmiş. Sabah akşam sağdığı südü fakirlere dağıtmağa başlamış. O sağıp dağıttıkça ineğin südü çoğalıyormuş. Öyle şifalı sütmüş ki hem gıda, hem ilâç yerine geçiyormuş.

Malsena'ların bostanı mahsul vermeyince biriktirdikleri paradan ye-

FARELER ARASINDA

Yazan ve Çizen:
Güngör Kabakçıoğlu

— I —

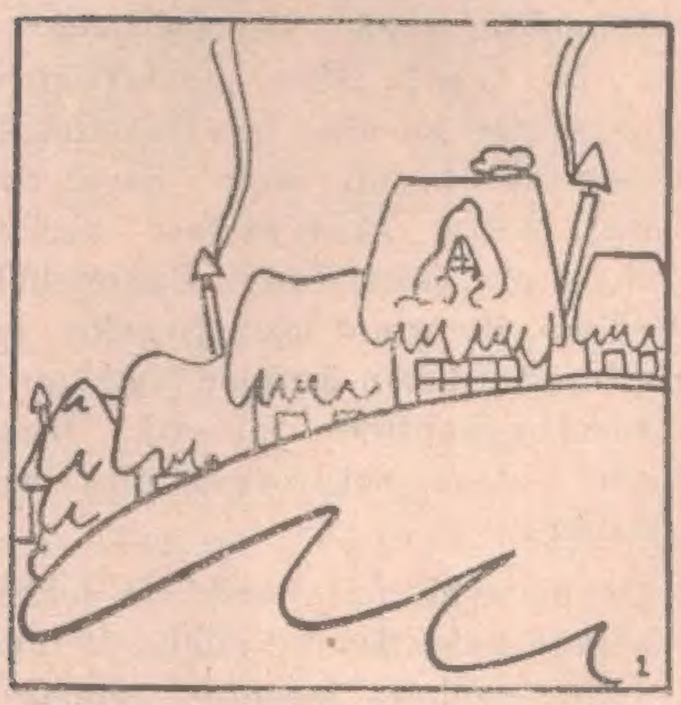

Kış bütün şiddetile devam ediyordu. Her taraf karlar altındaydı. Soğuk bir rüzgâr esiyor, ortalığı kasıp kavuruyordu.

Ayla'ların evinde güzel bir soba kurulmuştu. Sıcak odalarında kardeşile beraber derslerini rahat rahat hazırlıyorlar, oynuyorlardı.

Fakat Ayla ile kardeşi Ayşe bu sıcak odada kedileri Sarmanla oynayamıyorlardı, bunun için üşüyorlardı..

Çünkü anneleri Sema Hanım kilerdeki fareleri yakalaması için Sarmanı odaya almıyordu.

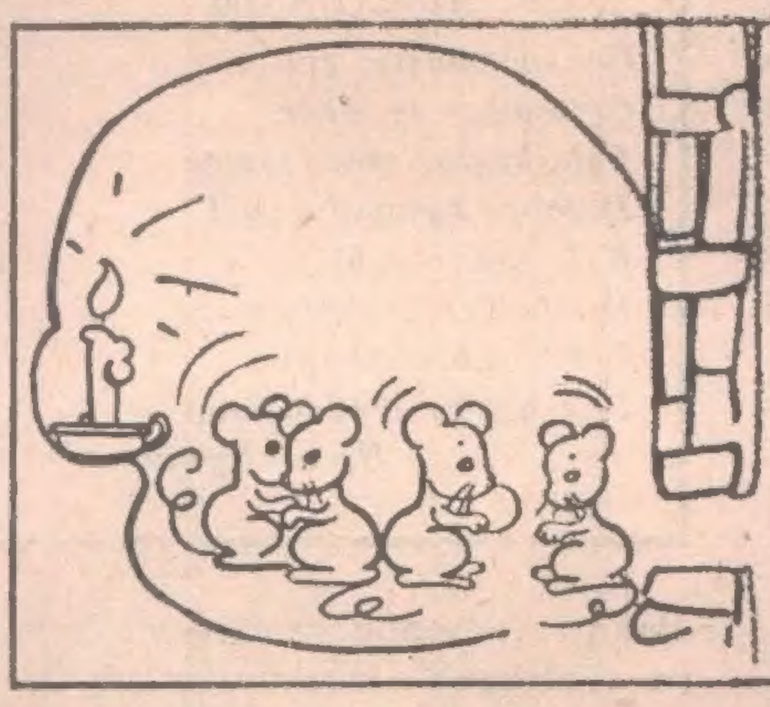

Sarman da bu vaziyetten müteessirdi. Bütün gayretlerine rağmen fareleri yakalayamadı. Kiler bazen gibi soğuktu, Sarman çok üşüyor, tirtir titriyordu, fareler de öyle!

meğe başlamışlar. Nihayet bir gün kız açlıktan hasta döşeğine uzanmış. Üvey oğluna yaptığı bütün kötülükleri unutmadığı halde kadın kızının istirabına dayanamamış, boynu bükük, Balzuk'un mağarasına gitmiş. Oysaki Balzuk onu güleryüzle karşılamış.

— Daha önce niye gelmedin anne? demiş.

Kadın çocuğun ellerine sarılmış:

— Ben ettim sen etme oğlum... İntikam alma.

— İntikam alan kim!.. Ver bakracını sana da süt koyayım.

Balzuk ineğin yanına gitmiş, boynuna sarılarak,

— Herkese südünü esirgemiyen ineğim ne olur, üvey kardeşime de ver! İnek sevgili efendisinin dileğini yerine getirmiş. Ondan sonra, ihtiyar kadını ayağına getirmemek için Balzuk ineğiyle köye gitmiş. Malsena taze sütten içe içe iyileşmiş. Bir gün ağabeyini kapıda karşılamış. İkisi de sevinmişler. Malsena annesini de sevindirmek istemiş. Evin içinde, dışarda aramış; bulamamış. Bir de bakmışlar, kadın bostanda, geçen yıldan toprakta bir iki patates kaldı mı diye toprağı kazarken açlıktan düşmüş bayılmış.

Balzuk ineğine koşmuş, yalvarmağa başlamış. Fakat inek,

— Sana bu kadar kötülük yapan kadın varsın ölsün, demiş.

Balzuk,

— Bunu yaparsam, ben de onun gibi olduğumu gösteririm; demiş. Elimden gelmez.

Zaten inek de bunu sırf Balzuk'u denemek için söylemiş.

İhtiyar kadın kendine gelip dirilince kızına,

— Hadi Malsena, demiş. Ayakta durabiliyorsa artık. Köyün öteki ucunda eski kulübemiz var, oraya gidelim. Burada herşeyi Balzukla yarı yarıya paylaşacaktık. Ben hile yaptım: yıllarca onun hissesini kullandım. Halbuki o, bütün kötülüklerimi iyilikle ödedi.

Ana kız gitmeğe hazırlanmışlar. Balzuk onları bırakmamış. Üçü birarada yaşamağa başlamışlar. Çok yaşlı olan inek ahırına dönmüş. Artık südünü kesmiş. Ama ev halkı son gününe kadar gözünün içine bakmış.

ORMANDA BİR VALS

KANADA kışının en soğuk günlerinden biriydi. Böyle günlerde önemli bir sebep olmadıkça kimse evinden çıkmazdı. Danny Smith'in de ormanın karşı yakasındaki köye gitmesi sebepsiz değildi. İhtiyar anneannesi ağır hastaydı, biricik torunu görmeden dünyaya gözlerini kapamak istemiyordu.

Babası oğlunun yol hazırlığiyle uğraşıyordu. Kızağa en kuvvetli köpekleri koştu. Yiyecek sepetinde yalnız Danny ile köpeklerin yollukları değil, yolda kızağın peşine kurtlar takılacak olsa, onları oyalıyacak yiyecekler de vardı.

Tecrübeli avcı oğluna öğüt verdi:

— Onlar attığın yiyeceği birbirlerinden koparmağa uğraşırken kümeye arka arkaya ateş et!

Kızak, güneşten pırıl pırıl parlıyan karın üzerinden uçar gibi gidiyordu. Yolu yarılamışlardı. Danny, karnının acıkmasından öğle olduğunu anladı. Hayvanlar da acıkmış olmalıydılar. Kızağı durdurup köpekleri çözdü, yiyeceklerini verdi. Hayvanları doyurduktan sonra kızağın içinde rahatça otururak yemeğini yemeğe başladı. Soğuk et ve birkaç muz yedikten sonra sıcak kahveyle dolu olan termosunu çıkardı.

— E, keyifli bir kahve içeyim, dedi; kızağın bir tarafında duran valizden bir kutu aldı. Efendilerinin her hareketini büyük dikkatle takip eden köpekler kutuyu görünce hep birden havlamağa başladılar.

Danny güldü.

— Radyo ile başınız hoş değil... biliyorum. Ama ajans dinlemeden yapamam doğrusu.

Danny portatif radyoyu açtı. Kalın battaniyeyle ayaklarını sararak kızağa rahatça yerleşti. Güneş, kürkünün ve içtiği sütlü kahvenin sıcaklığı çocuğa bir uyuşukluk verdi. Köpekler, efendilerinin onlara aldırmadığını görünce sustular, kızağın etrafına uzandılar.

Danny, ajanstan sonra başlıyan müziği dinlerken birden uykuya dalıverdi. Ama o sırada başlıyan telâşlı havlamalarla uyumasiyle uyanması bir oldu.

— Uyumuşum galiba...

Danny kol saatine, sonra köpeklerine baktı.

— Aferin, tam zamanında uyandırdınız beni!

ARKADAŞIM

Gel arkadaşım gel
Oynıyalım beraber
Bak, kuşlar cıvıldaşıyor
Beraber oynıyalım gel
Bak bahar geldi
Kelebekler sevindi
Gel beraberiz bugün
Bak kuşlar cıvıldaşıyor

Erdal Taygun.

Danny, radyonun çaldığı bir havaya katılarak kızaktan atladı. Köpekleri kızağa koşacaktı. Fakat sürübaşı Kastor istemiyor, durduğu yerde artan bir hiddetle havlıyordu. Başını köpeğin baktığı tarafa çeviren Danny'nin ıslığı birdenbire kesiliverdi. Yolun öbür yanında, ağaçlar arasından onlara doğru ağır adımlarla iri, uzun tüylü bir hayvan yaklaşıyordu.

— Olur şey değil bu... Yoksa hâlâ uyuyor muyum?... Kara kışta uykusunu, yavrularını bırakıp bu ana ayı ininden niye çıkmış acaba?...

Danny soğukkanlılığını kaybetmemeğe çalışarak tüfeğiyle kemerinde asılı duran baltayı kontrol etti.

O anda radyo bir vals çalmağa başladı. Fakat müzik Danny'yı ilgilendirmiyordu artık. Ne yapmak gerektiğini düşünüyordu.

— Ne muhteşem hayvan... 250 kilo vardır... Ya postu!..

Dannynin avcılık damarı kabarmıştı. İşin tuhafı, adamı farkettiği halde ayıdan en ufak bir kızgınlık âlâdurarak başını ağır hareketlerle meti yoktu. Ardayakları üzerinde sağa sola çeviriyordu. Danny dikkat edince, hayvanın uzun tırnaklı pençelerinin karın üstünde birtakım hareketler yaptığını farketti. Muntazam, tempo tutuyormuş gibi hareketler...

Durum ciddi, hatta belki de tehlikeli olduğu halde Danny güldü. Ayı, radyonun çaldığı havanın temposuna uyarak oynuyor, dans ediyordu!

Danny, ilk anda gülünç ve gerçeğe aykırı görünen bu halin izahını birdenbire buldu. Köyde tek başına yaşıyan ve vaktiyle yaman bir avcı olan Dick, yakaladığı ayı yavrularını terbiye etmekten pek hoşlanırdı. Elinden kurtulup tekrar ormana kaçmıyanlara birkaç marifet öğretir, sonra şehre götürüp satardı.

Danny'nin karşısında; bir ayının yapabileceği bir zerafetle ağır ağır dönen, koca pateleriyle karı yoğuran ayı, Dickin kaçak öğrencilerinden olmalıydı.

Çocuk, bir yandan köpekleri kızağa bağlıyor, bir yandan bakışını, keyfinden geçmiş ayıdan ayırmıyordu. Her şey hazırdı. Fakat hareket ederken müzik sesi kesilince ayının öfkelenip onları takibe koyulması yüzde yüzdü...

Danny derin bir iç çekti. Küçük radyoyu kızaktan alıp yere koydu. Sonra kırbacını havada şaklattı. Güçlü kuvvetli hayvanlar, kızağı bir ceviz kabuğu gibi çekiyorlardı.

Hayatını, buluşu sayesinde kurtaran Danny uzaklaşırken. «Dönüşte radyomu aynı yerde bulabilecek miyim?...» diye düşünüyordu.

Nihal Y. TALUY

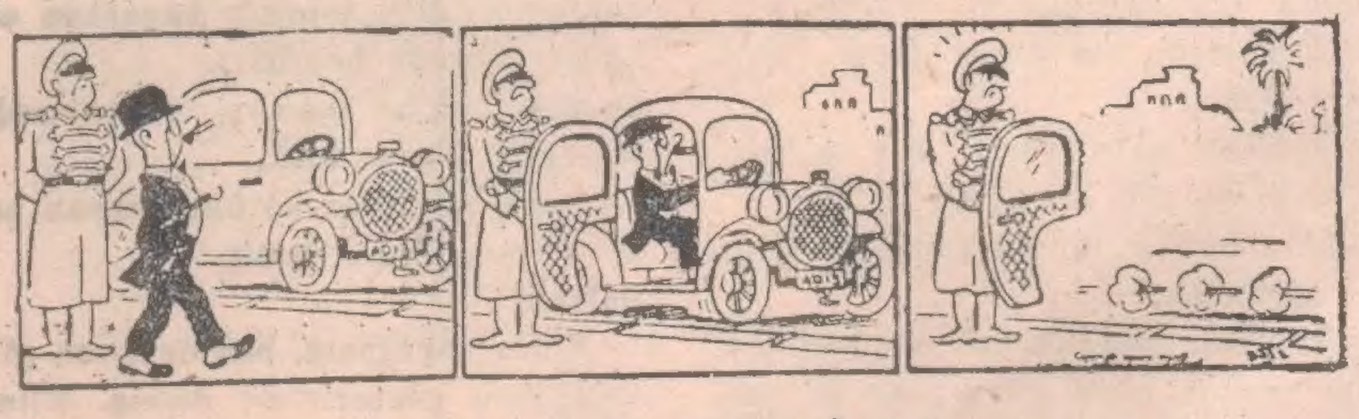

YAZISIZ HİKÂYE

BARON MUNHOSEN'İN SERÜVENLERİ

BARON AMERİKADA

Amerikada benimle aynı ismi taşıyan, daha doğrusu benim ismimi kullanarak uydurma hikâyelerine milleti inandırmağa çalışan bir adamla karşılaştım. Benim temiz adımı böyle uydurma, yalan hikâyelere karıştırdığı için müthiş kızmıştım. Benim hepsi doğru olan hikâyelerimin böyle kötü şeylerle karıştırılması hoşuma gitmezdi.

Bakın o adamın anlattığı hikâyelerden bir kaçını size de anlatayım, bana nasıl hak vereceksiniz; böyle şey de olur mu hiç diyeceksiniz.

Bana Amerikada birbirinin üstünde tam yüz odası olan evlerin bulunduğunu yutturmağa kalktı. Ama ben inanırmıyım.

Bir seferinde de kendi memleketlerinde atsız arabaların yapıldığını söyledi. Ford adındaki bir arkadaşı bir günde bu atsız işleyen arabalardan üç yüz tane birden yapıyormuş. Tabiî bu da kuyruklu bir yalandı, inanmadım.

Sonra, dünyanın taa öteki ucunda oturan insanların rahatça dinliyeceği şekilde sesini havaya gönderebileceğine inandırmağa çalıştı beni. Buna da inanmazdım.

Neyse bu budalaca peri masallarını andıran şeyleri anlatıp daha fazla canınızı sıkmıyayım.

★

BARON MISIRA GİDİYOR

Amerikada şehir şehir dolaşıp maceralarını anlatmak suretile epey para kazanmıştım. Bu anlattıklarımın yalan olabileceğini kimse aklına bile getirmedi. Amerikalılar böyle hikâyelere bayılırlar.

Amerikada sıkılmağa başlayınca bir vapura atlayıp Mısırın yolunu tuttum. Oradan Nile geçtik. Coğrafya derslerinizde okumuşsunuzdur belki, Nil nehri her yıl yatağından taşıp iki yanında geniş bir araziyi sular altında bırakır.

Bu olay ben oradayken oldu. Nehrin ağzından içeri girişimizin üçüncü günü sudan başka birşey göremez oldum. Beşinci günün sabahı büyük bir ağacın tepesine gelip oturduk.

Hareket etmek ne mümkün.

Derken şiddetli bir rüzgar esmeğe başladı. Bunun tesiriyle vapur yan yatmıştı. İçerisi su dolmağa başladı. Baktık ki tekne batacak, teker teker üzerinde bulunduğumuz ağacın dalları arasına yerleştik. Tam altı hafta üç günümüzü bu ağacın üstünde geçirdik. Bulunduğumuz ağaç ekmek ağacı dedikleri cinstendi. Tıpkı ekmek somunlarını andıran meyvalar veriyordu. Bunları yedik, tabiî etrafımızda su da boldu. Böylece kurtarılana kadar ekmek su ile yaşayıp günlerimizi geçirdik.

Sonra sular çekildi, nehir eski yatağına döndü. Fırtınanın tesiriyle batan gemimizi bulunduğumuz ağacın dibinde gördük. Fakat nehirden yüzlerce mil uzakta kalmıştık. Mecburen yola yürüyerek devam etti.

★

LONDRAYA VARIŞ :

Londraya yaz başında güzel bir sabahın erken saatlerinde ulaştık. Rıhtıma çıkarak nehir boyunca ilerlemeğe başladım. Bir ara bir kaç topun bulunduğu bir tepeye ulaştığımın farkına vardım. Farkında olmıyarak bir hayli yol yürümüş, iyice yorulmuştum. Oracıkta biraz oturup dinlenmeğe karar verdim. Hava da adam akıllı ısınmış, güneş yakmağa başlamıştı. Etrafta gölge yapacak tek bir fidan bile yoktu. Tam o sırada oracıkta duran toplar gözüme ilişti. Bu topların namlusunun içinde pekâlâ dinlenebilirdim. Zaten bunlar kırk yılda bir kulanılan, ancak kıralların emriyle mühim bir misafirin şerefine atılan toplardı. Hiçbir tehlikesi olmadığına karar vererek içeri girip tatlı bir uykuya daldım.

Bizim Londraya varışımızı kimsenin bilmediğini sanıyordum. Fakat birisi bizim geldiğimizi görmüş ve krala haber vermişler. Daha evvelki seyahatlerimin hikâyeleri herkesçe bilindiğinden kral benim de büyük bir törenle karşılanmamı emretmiş.

Bu sebeple tepedeki topları teker teker benim şerefime ateşlemeğe başlamışlar.

Bu arada benim bulunduğum top da ateşlendiği için içindeki gülle ile beraber den de havaya fırlamışım.

Gözlerimi açtığım zaman kendimi nehrin öteki sahilinde yumuşak çimenlerle kaplı bir bahçede buldum. Yer yumuşacık olduğundan bir yerime birşey olmamıştı.

Ayağa kalkarak tekrar gemiye döndüm.

— S O N —

MENEKŞE

Menekşe güzel menekşe
Her yerde gül gibi açarsın
Ateş gibidir her yerin
Seni koparırlar demet yaparlar
Sonra pazarda satarlar
Seni evde vazoya koyarlar
Kırmızıdır yaprakların
Gül gibi açılırsın
Ben seni çok severim
Çünkü ateş gibisin
Yaprakların benek benek.

Ahmet BAYKAL

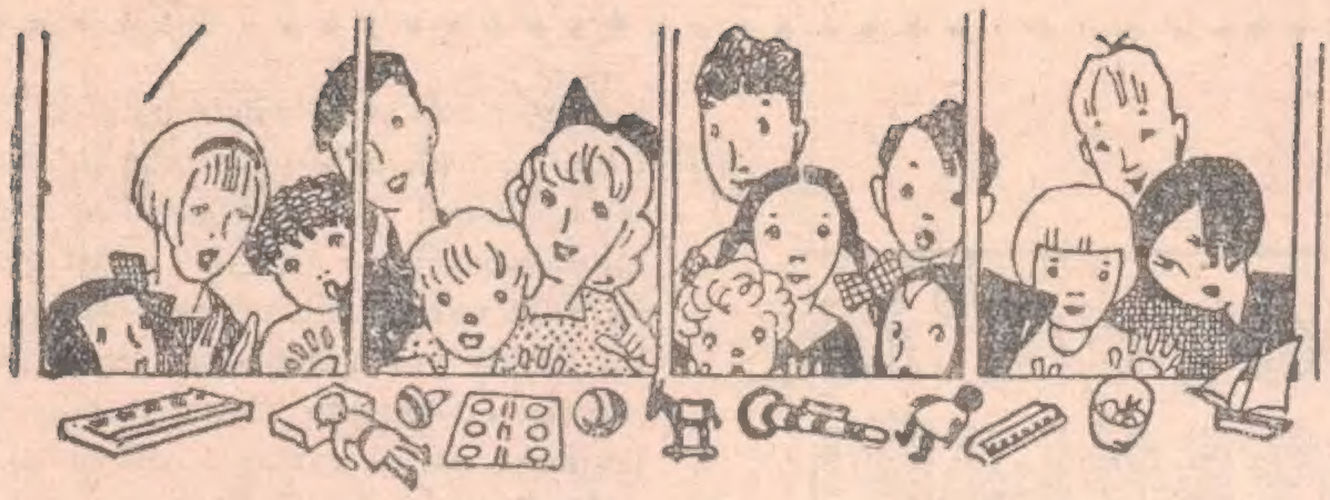

HİKÂYE

HANİFE HANIMIN DÜKKÂNI

UZAKTAN neşeli bir zil sesi duyuldu. Sokağın öbür ucundan, çocuk bağırışmalariyle kahkahalar ve ayak sesleri sel gibi akmağa başladı; Mehmet Ustanın dükkânına kadar geldi.

Dükkânın bir köşesinde mangalın yanında yün ören Hanife Hanım örgüyü bıraktı, pencereye yaklaşarak okuldan dağılan çocuklara bakmağa başladı. Çocuklar; çilingir Mehmedin küçük dükkânının iki yanındaki biri şekerci, öbürü kırtasiyeci dükkânlarının önünde birkaç dakika durmadan Gelgeç sokağından ayrılamazlardı.

Tabiî, hiç biri, paslı demir parçaları, kapı topuzları, boy boy anahtarlarla dolu çilingir dükkânının önünde durmağı akıllarından geçirmezlerdi. Halbuki Hanife Hanımın dünyada en çok sevdiği şey, çocuklardı. Komşuları şekerci Salihle kırtasiyeci Bilâlı kârları için değil, sırf bu yüzden kıskanıyordu.

Kocasının dükkânı eskisi gibi işlemiyordu. Mehmet ustanın bütün kazancı, şuradan buradan tamire çağıran müşterilerdendi. Bir gün Hanife Hanım, günlerce düşündüğü şeyi kocasına açmağa karar verdi. Akşam yemeğinden sonra kahvelerini içerlerken,

— Efendi, dedi; Yılbaşına alacağımız radyo için biriktirdiğin parayı bana ver, ne olur.

— Ne yapacaksın bu parayı Hanife?

— Korkma, ziyan etmiyeceğim. Radyoyu birkaç ay sonra alırız.

Mehmet usta karısını kırmadı, istediği parayı verdi.

Ertesi sabah usta uzakça bir yere çalışmağa gidince; o gün dükkânı hiç açmayan Hanife Hanım da sokağa çıktı. Akşam üstü eve gelirken yüzünün pek güldüğünü görenler oldu. İşten dönen Mehmet usta, karısının irili ufaklı kutularda bilyeler, düdükler, kurşundan askerler, bebekler ve birçok başka oyuncak çıkarıp masaya koyduğunu görünce şaşırdı. Hanife Hanım,

— Bugün Rıfat dayıma gittim, dedi. Beni, kendi dükkânı için oyuncaklar aldığı toptancıya götürdü. Bak, bunları satarken Salih Babayla Bilâldan daha çok kazanmazsak bana ne istersen de!

— İyi ama, dükkândaki öbür eşya ne olacak?

Hanife Hanım güldü.

— Canım. senede kaç tane paslı anahtar veya kilit satabilirsin... Ismarlama ve dışarı işleri için kapımıza bir levha asarız, olur biter...

O gece karı koca dükkânın vitrinini düzene sokmakla uğraştılar. Yılbaşına bir hafta kalmıştı. Hanife Hanım her tarafı, gündüzden satın aldığı çam dallariyle, ufak, renkli ampullerle süsledi.

Hanife Hanım, sürprizi tam olsun diye, ertesi gün de okul paydos oluncaya kadar dükkânının vitrinini açmadı. Fakat sürprizi gerçekten sürpriz oldu.

Şekercinin dükkânına doğru koşan çocukların gözleri tâ uzaktan ışıl ışıl yanan vitrine takıldı. Hanife Hanım tezgâha yaslanmış, pencerenin camına burunlarını yapıştıran çocukları mesut bir gülümseyişle seyrediyordu.

Aralarından biri, çukulata için ayırdığı yirmi beşliği avucunda sımsıkı tutarak oyuncakçı dükkânına daldı. On tane kurşun asker aldı.

YAZISIZ HİKÂYE

Bütün

Sigortalar

DOĞAN SİGORTA'ya

Hanife Hanım, parayı uzatan çocuğun eline, hediye olarak, hepsi başka başka renkte beş tane bilye koydu. Ufak bir bebek alan kızcağıza da pembe bir yüksük verdi. Bunlar, dükkânın açılış gününün hediyeleriydi.

O gün kapanış saatine kadar Hanife Hanımın oyuncak mağazası dolup boşaldı.

Çocukları, müşteri olarak değil, kendileri için seven, onları daima güler yüzle karşılayan her birine ayrı ayrı tatlı sözler söyleyen, küçük hikâyeler anlatan Hanife Hanım o civarın bütün çocuklarını kendine bağladı. «Sizin için» adını koyduğu dükkânı, âdeta bir çocuk kulübü oldu. Hele Hanife Hanım çocuk dergileriyle çocuk kitapları da satmağa başlayınca komşularının ikisinin de işleri epey sarsıldı. Sonunda dükkânlarını Hanife Hanıma devrederek başka yere taşındılar.

*

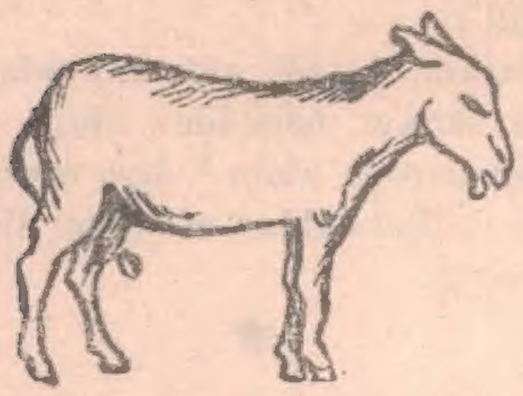

KAYBOLAN EŞEK

Bir adam kaybettiği eşeğini aramağa koyulur. Yolda rasgeldiği üç arkadaşa eşeğini sorar. Birisi :

— Bir gözü kördü, değil mi ? der.

Diğeri :

— Ayağı da topaldı, diye söylenir.

Üçüncüsü :

— Kuyruğu kesikti, der.

Adam bakar ki bütün söylenenler tamam. Eşeğini bunların çaldığına hükmederek hepsini mahkemeye verir.

Adamlar hâkime :

— Efendim, derler, biz eşeğin yüzünü bile görmedik. Çayırda bir eşeğin ayak izlerine rastladık. Eşek geçerken yalnız çayırın bir tarafındaki otları yemiş, bundan bir gözünün kör olduğuna hükmettik. Bir ayağının izi o kadar açık değildi, demek bir ayağının üzerine o kadar basamıyordu. Bundan da topal olduğunu anladık. Gübresinin bir yığın halinde olmasından kuyruğunun kesik olduğu belli idi.

Hâkim bu gözü açık sanıkları serbest bırakır.

V. ŞEREFLİ

YILLARDAN SONRA

— 7 —

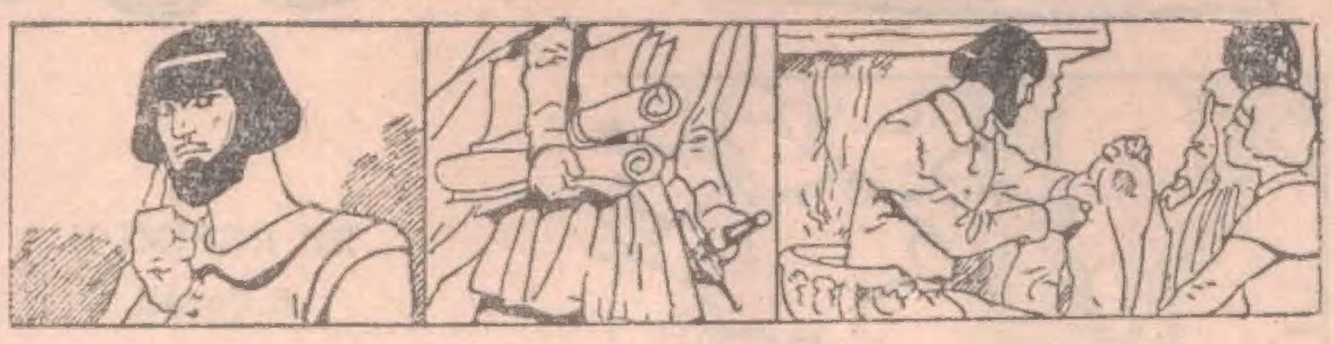

«Mühim bir iş için ışık yasağından sonra evden çıkmağa mecbur olmuştum.

Üzerimde birtakım gizli kâğıtlar vardı. Her halde haydutlar bunları almak için üzerime saldırdılar.

Tamamiyle iyileşen adam yerde duran ıslak elbisesini almak için ayağa kalktı. İri kıyım, kuvvetli bir adamdı.

Elbisesini araştırdıktan sonra, sevinçle, «Tanrıya şükür, kıymetli kâğıtlar yerinde !» dedi.

«Hırsızlar sadece epey dolgun olan para kesemi almışlar. Ama bunun ehemmiyeti yok !»

«Çok kuvvetli olduğum halde dört kişinin hakkından gelemedim. Bu delikanlı yetişmemiş olsaydı...»

İhtiyar kadın adamın kurtuluşu için Tanrıya şükrettikten sonra, Parislilerin o günlerde ne kadar huzursuz bir hayat yaşadığından acı acı şikâyet etti.

Kadının anlattıklarını dinleyen Tristan belli etmeden kurtardığı adamı süzüyordu. Asil tavırları üzerinde, emretmeğe alışmış bir insan hali vardı.

ÇALINAN TAÇ ÇIKTI

Kardeşlerimizin sabırsızlıkla bekledikleri «Çalınan Taç» romanı basılarak satışa çıkarılmıştır.

Dünyanın en meşhur çocuk romanlarından biri olan bu roman şimdiye kadar bütün dillere çevrilmiş ve milyonlarca çocuk tarafından okunmuştur.

4 renkli bir kapak içinde çıkan bu son derece heyecanlı kitab idarehanemizde 150 kuruşa satılmaktadır.

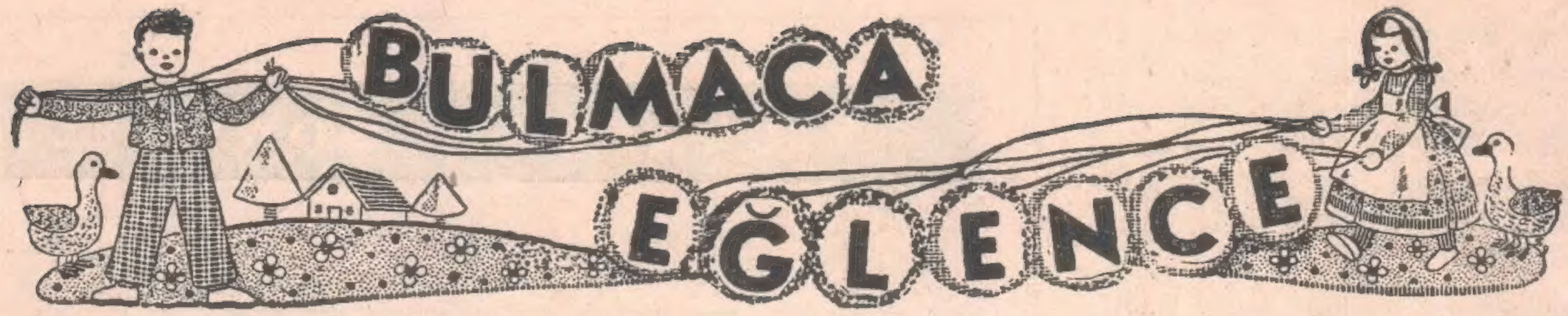

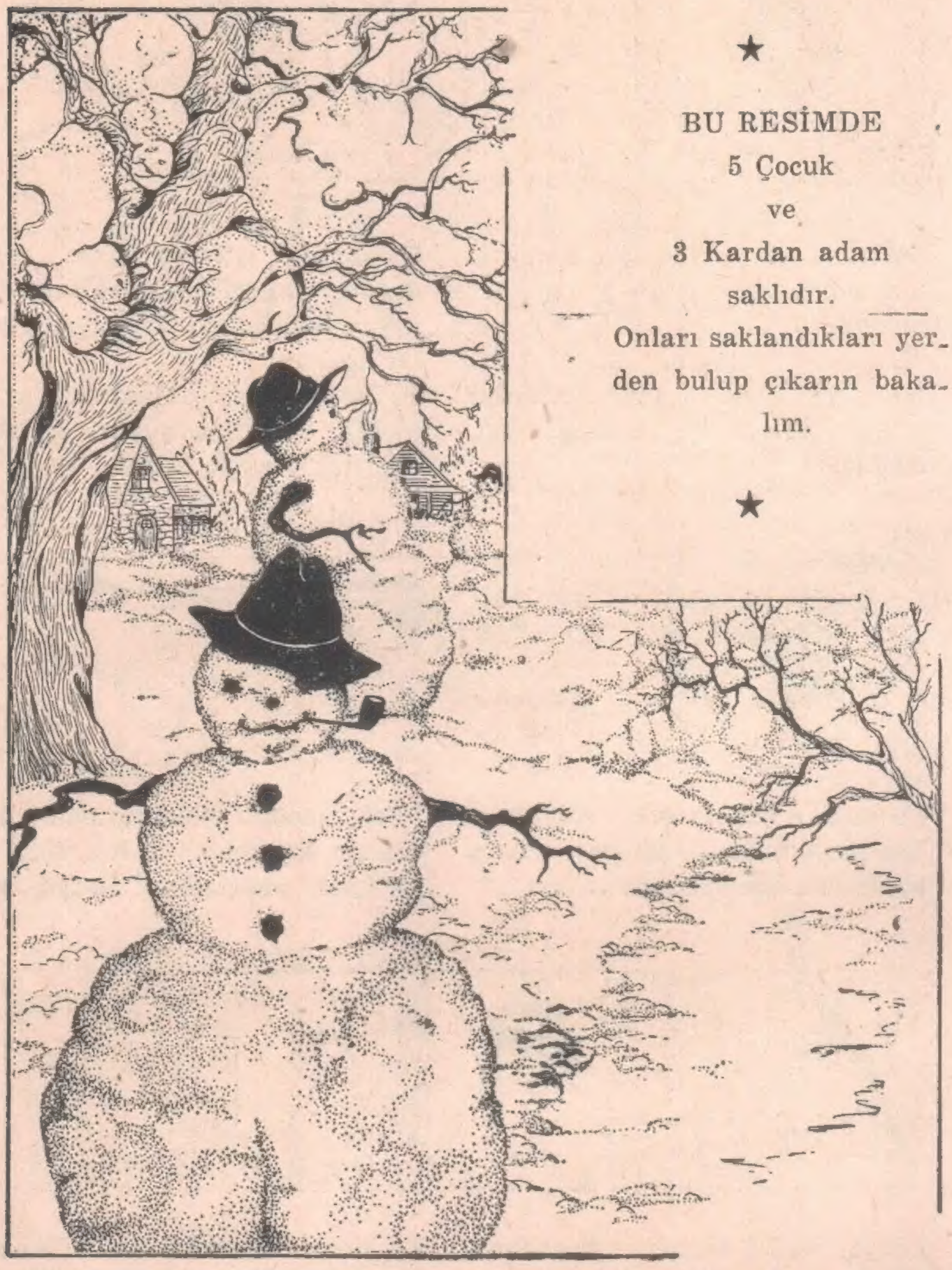

★

BU RESİMDE
5 Çocuk
ve
3 Kardan adam
saklıdır.

Onları saklandıkları yerden bulup çıkarın bakalım.

★

AKRABALIK

— Dinçeri tanır mısın ?
— Tabiî tanırım, biraz akrabalığımız da var.
— Ne gibi ?..
— Benim köpeğimle onunki kardeştir.

★

BİLMECE

Tap burda, tap şurda
Tap kapı arkasında..

Sünger

★

NERDEN ALMIŞ?

Evin efendisi uşağına :
— Bir hokka, kalem getir, der.
Uşak, biraz sonra, bir okka soğan getirir.
Efendi :
— Canım, ne söz anlamaz adamsın; haydi okkayı, hokkadan aldın, peki, soğanı nerden aldın ? diye çıkışır.
Uşak — Bakkaldan efendim, diye cevap verir.

★

DENİZ KAZASINDAN SONRA...

— Aman şişedeki mektubu iadeli taahhütlü gönder.

YANGINDAN KORUNAN BİTKİ

Amerikada bulunan «Kentuck - 31» adındaki bitki, çok mıkdarda olduğu zaman yeşilken ateşe dayanabilir. Ancak «Kentuck - 31» in kurumasına dikkat etmeli. Bunun için bitkinin bulunduğu yerlerde koyun otlatmalı. Hayvanlar bunu pek severler; yedikçe, dalları yeşillenir.

DOĞAN KARDEŞ, Perşembe günleri çıkar haftalık çocuk dergisi ★ Sahibi : Kâzım Taşkent ★ Yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul Md. Ş. Enis Regü ★ İdare Merkezi : Galata, Yüksekkaldırım Serdarıekrem sokak No. 48 ★ Mektup ve havale adresi : Posta Kutusu : 2217 — Beyoğlu ★ Telefon : 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 Sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 Sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 Sayı) 200 kuruş ★ Yurd dışına iki mislidir. ★ Adres değiştirmek isteyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Dergiye gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi — İstanbul.
Sekizinci yıl — 19 Mart 1953 — Sayı : 338

ADANIN ESRARLI KÖŞKÜ

Yazan : Mad. H. Jiraud

Ceviren : Nihal Yalaza TALUY

— Aman Dik, sonunda sen de detektiflik mikrobuyla aşılanırsın.

Yol hazırlığını konuştular. Bell yenge ile Patris, Filip ve Anizet küçük otomobille gideceklerdi. Geri kalanlar ve bagajlar büyük otomobile girecekti.

— Ne zaman gidiyoruz ?

— Yarın. Otelde yerlerimiz ayrıldı bile.

— Manolya Villâsında kalmıyacak mıyız ?

— Hayır Florans. Bir kere haber vermeden gidiyoruz. Kasabanın oteline inip, birden baskın yapar, Cerrinin marifetlerini görürüz.

Sekizler, İsviçre seyahatine öyle sevinmişlerdi ki, dostlarının tehlikede olduğunu unutmuşlardı.

Bir aralık Florans fikrini söyledi :

— Bay Duglas çocuklarını geçen yaz gibi buraya yollasaydı ne Cerri detektiflik işi bulacak, ne de tehlikeye düşeceklerdi.

Brijit, imzasız mektubun kimin tarafından yazıldığını merak etmişti.

Çocuklardan biri,

— Duglas amca kendisi yazmıştır, dedi; anlamıyacak ne var !

Başkası, bunu «Bay Duglasın emriyle Cerrinin hareketlerini gözleyen biri tarafından yazıldığını» söyledi.

İkindi çayına oturdukları zaman taraçaya hızlı adımlarla giren Lord Armster de heyecanlı bir hal vardı. Elindeki gazeteyi göstererek,

— Aman ne havadisler çocuklar!.. diye bağırdı.

Leydi Bell, merakla,

— Duglasa ait bir şey mi ? diye sordu.

— Hayır; ona ait bir şey yok ama, tuhaf bir hikâye... Bakın anlatayım : Geçenlerde, sahipleri Paristeyken taşrada bir şato soyulmuş. Bu hırsızlıktan birkaç hafta sonra uzun bir seyahatten dönen ve evlerini kapalı bırakan başka bir aile de evi boş bulmuş. Kıymetli halıların, tabloların, gümüş ve kristal takımlarının yerinde yeller esiyormuş.

— İki hırsızlık aynı soyguncular tarafından yapılmış, değil mi amca ?

— Öyle tahmin ediliyor.

Bell yenge yavaşca,

— Biz de evimizi iki ihtiyara bırakıyoruz Dik, dedi.

— Yok canım, Tomasın yeğeni Freddy de geldi. Merak etme, bundan sonra ben de ihtiyatlı olacağım; köydekilere ayrıca tenbih edeceğim.

Filip,

— Duglas amca, buralarda olsaydı o iki hırsızlığı kimin yaptığını çabucak meydana çıkarırdı! dedi.

Leydi Bell içini çekti :

— Hem de çocukları orada yalnız kalmaz, Cerrinin başına bu tehlikeler gelmezdi, dedi.

Küçük Nel ve Ned, yengelerine sokuldular :

— Artık tehlike yok, biz oraya gidiyoruz Bell yenge!

X

CERRİ HAREKETE GEÇİYOR

— Anlıyor musun Pepen; hikâyenin düğüm noktası orada.

— Evet, anlıyorum Cerri ağabey.

— Bunun için Davidin sahibinin nereye gittiğini ancak adada öğrenebileceğiz.

— Ötekiler bize söylerler mi dersin ?

— Çocuk musun Pepen ? Elbette söylemezler. Ama biz araştırıp bulmağa çalışacağız.

Davidin efendisi hakkında mümkün olduğu kadar fazla bilgi toplamak isteyen Cerri sonunda, ihtiyar adamın oturduğu pembe evin sahibiyle tanıştı. Manolya Villâsından çıkmak istiyormuş gibi görünerek, pembe evin kiralık olup olmadığını sordu. Pembe evin sahibi,

— Kiralık değil yavrum, dedi. Bay Eskarbley evimi altı ay için kiraladı. Sonra, adada sattığı köşkün parasını tamamen alınca evimi satın alacak. Öyle sözleştik.

— Parasını alabilecek mi acaba ?...

Yaşlı ev sahibi gözlüğünün altından Cerriye baktı.

— Zeki bir çocuğa benziyorsun. Evet; ben de, Bay Eskarbleye ayni şeyi sormuştum. Bu adamlara inanmış nasılsa...

Pembe evin sahibi de Bay Eskarbleyin nereye gittiğini bilmiyordu. Ada köşkünde oturanlar gerçekten esrarlı kimselerdi. Cerri bu esrar perdesini kaldırmağa karar verdi. Kurduğu plâna göre Pepenle beraber adaya gideceklerdi.

— Ben içeri gireceğim; sen beni kayıkta bekliyeceksin.

Pepen pek memnun görünmedi.

— Hiç bir şey yapmıyacak mıyım ?

— Tabiî yapacaksın : etrafı kollıyacaksın. Yakalanırsam çok fena olur. Hırsız diye tutarlar beni !

Adaya gidecekleri gece, sanki küçük detektiflere kolaylık olsun diye, villâdakiler erken yattılar. Mehtap olmadığı için Meruji gezmeğe çıkmak istememişti. Lidyanın gündüzden başı ağrıyordu. Saat gece yarısını çaldıktan sonra Cerri Pepene kalkması için işaret verdi.

Pencereden atlıyarak dışarı çıktılar. Pembe eve gittikleri geceki gibi, hiç arkalarına bakmadıkları için duvarlara sürünerek ufak bir siyah gölgenin onları takip ettiğinden habersizdiler. Göl kenarına gelince üçü birleşti. Cerri, bacağına sıcacak tüylü bir şey dokunınca çığlığı basmamak için kendini zor tuttu.

— David!.. Olur şey değilsin... Nasıl arkamızdan geldi !

Davidin dili olsa, küçük efendisine, aşağıya atlarken pencereyi iyice kapamadığını söylerdi. Ama sadece keyifli keyifli mırlıyarak Cerrinin bacaklarına sürünmekle yetindi.

Cerri,

— Kayığa almazsan kendini arkamızdan suya atar, dedi. Bilirim onu !

Beraber almağa karar verdiler. Pepenle kayıkta kalacaktı. Fakat evdeki pazarlık çarşıya uymadı ve Cerri o geceki gezintiden çok pişman oldu.

Domeniko Babanın sandalını aldılar. İhtiyar balıkçıya, kayığını izinsiz olarak aldıklarını ertesi gün söyleyeceklerdi.

Adaya yanaştılar. Cerri kumluğa atlarken David ondan önce davranarak ok gibi kendini sahile attı, köşke doğru kaçıp binanın içinde kayboldu. Çocuklar bakıştılar.

Cerri,

— Gidip bulacağım onu diye fısıldadı.

Artık Davidin efendisini değil, kendisini aramak gerekiyordu. Bu hiç de kolay değildi. Cerri köşkün etrafında bir kere dolaştı. Her tarafı sımsıkı kapalıydı. Pencerelerin perdeleri ve pancurları inikti... Yalnız ikinci katta göle bakan iki pencere pancursuzdu.

— Devam edecek —

YEŞİL HAZİNE

Çizen : MISTIK

Doğan Kardeş

Sonra başı boş bırakılan keçiler ormanlara çok zarar verirler.

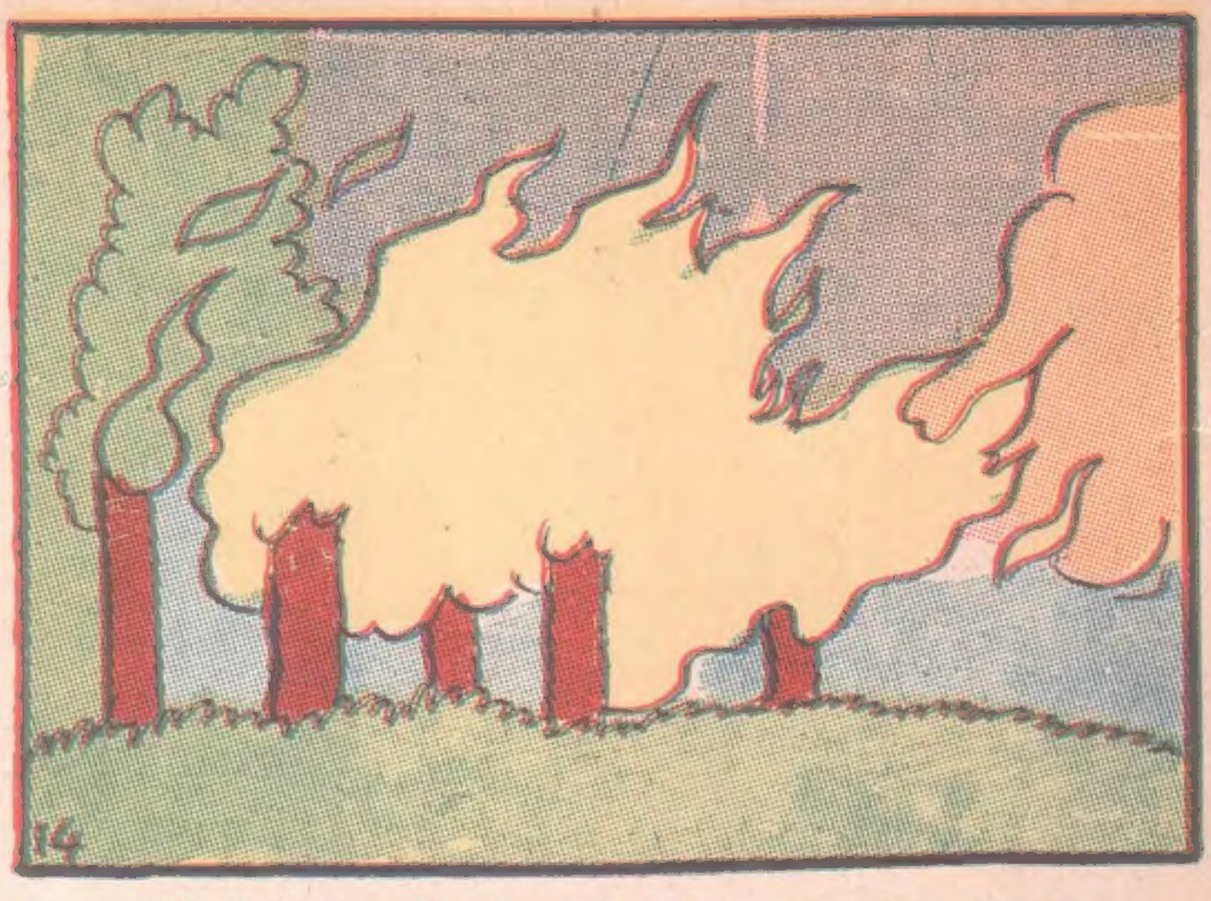

Bazı dikkatsiz kimseler de büyük orman yangınlarına sebep olurlar.

Ormanın faydaları sayılmakla bitmez, içinde birçok av hayvanları barındır.

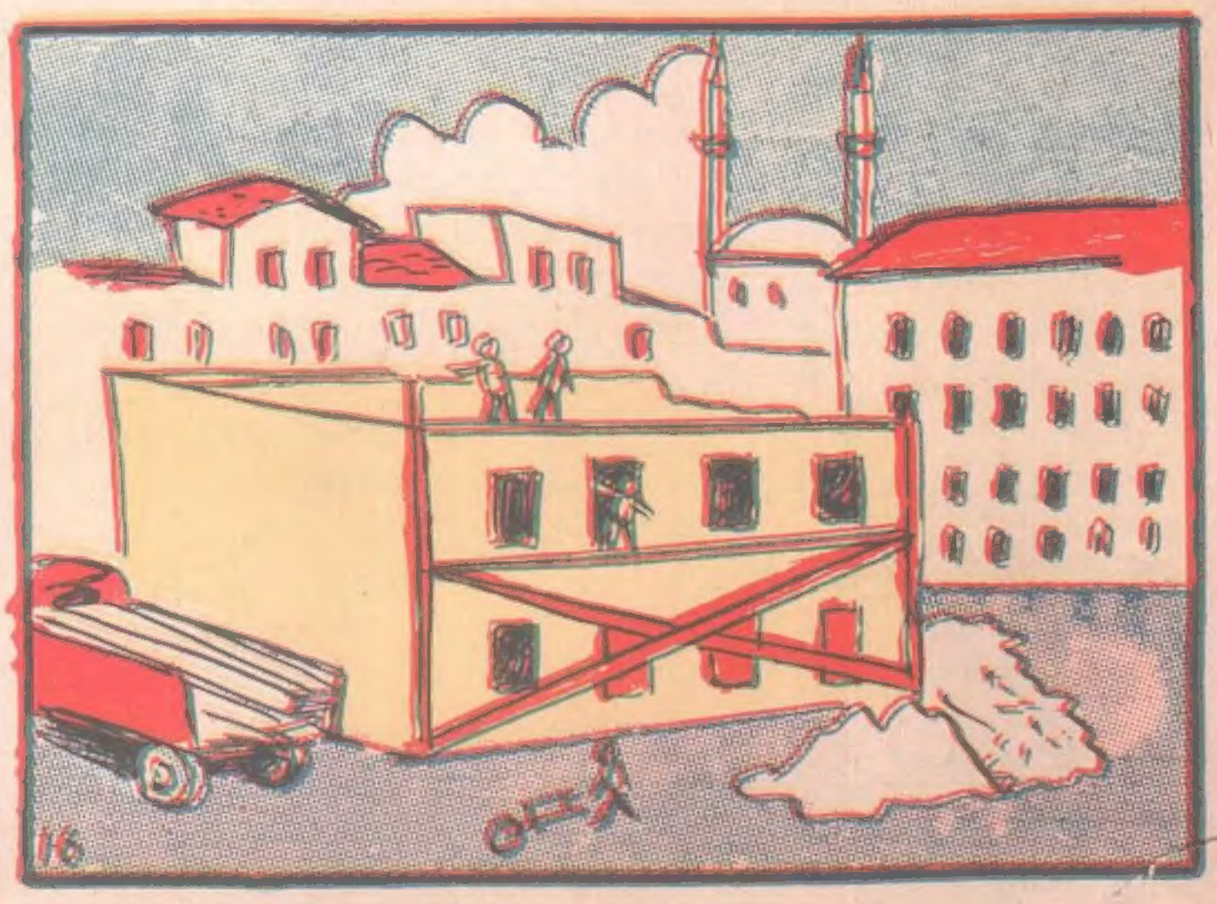

Evlerimizi yaptırmak için ormanlarda yetişen ağaçlardan faydalanırız.

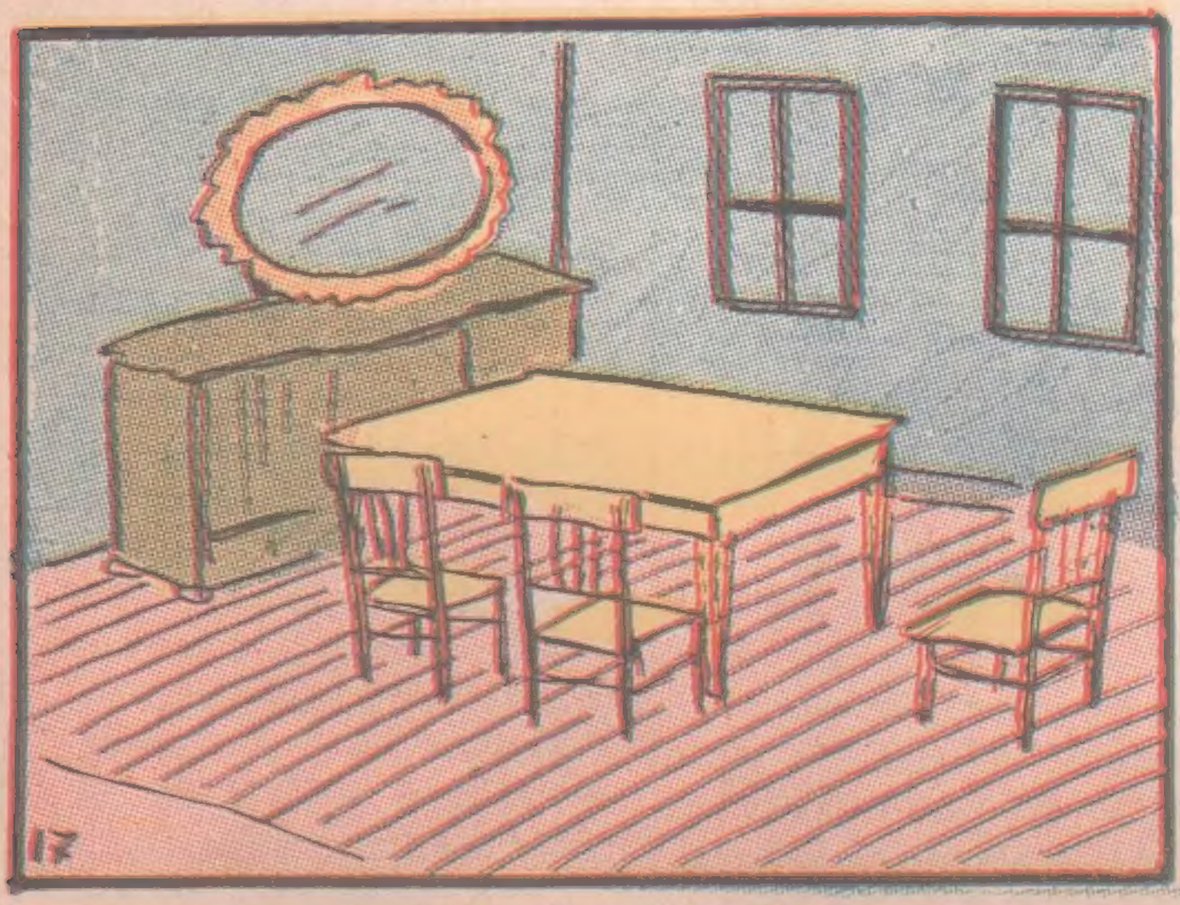

Yapılan evi döşemek için de eşya lâzımdır; bunların çoğu yine ormandan çıkan ağaçlardan yapılır.

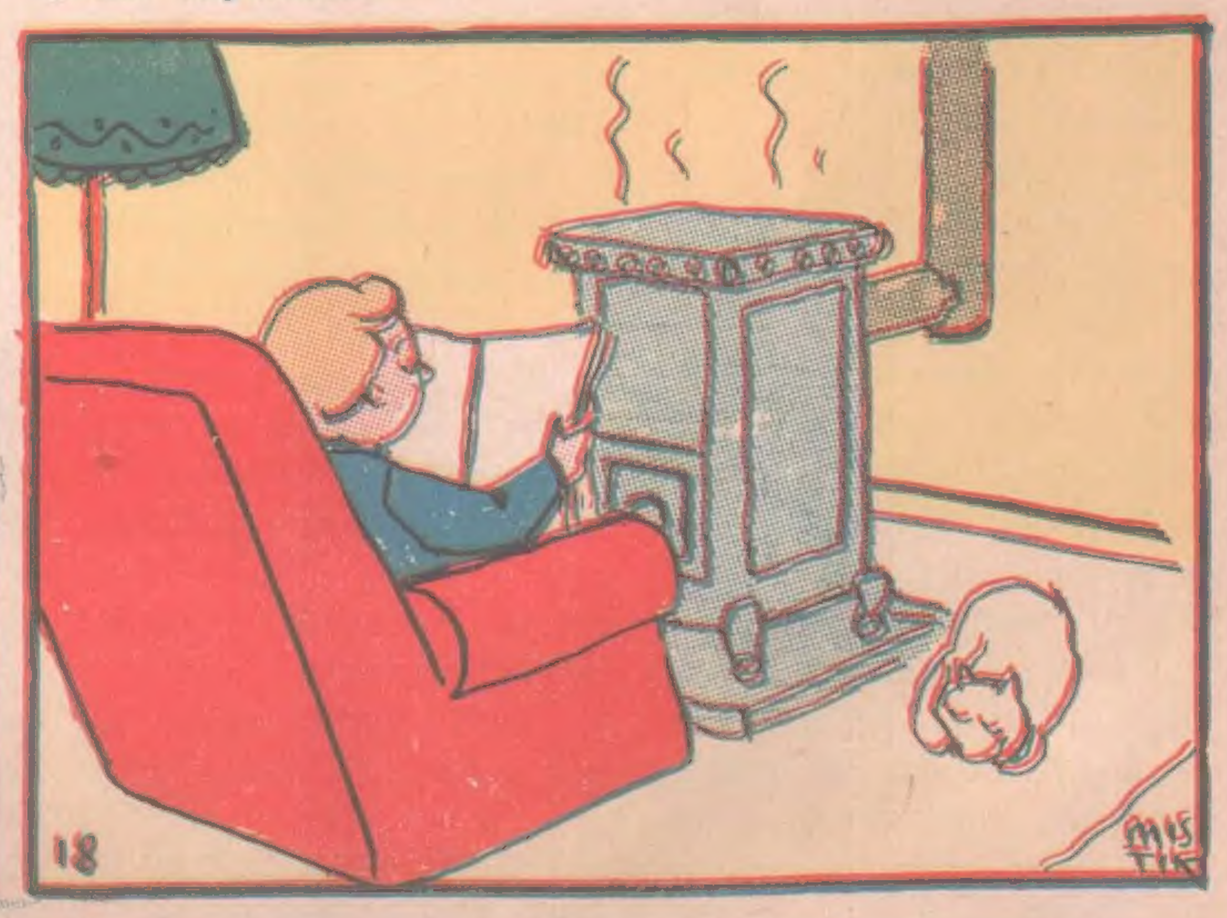

Kışın soğukta ısınmak için de bir çoklarımız evlerimizde odun yakarız.

— Devam edecek —